

MAKTABGACHA TA'LIMDA BO'LGAN BOLALARDA INGLIZ TILIDA SO'ZLASHISH KO'NIKMALARINI OSHIRISHDAGI MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

*Muallif: **Bozorboyeva Intizor***

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Ingliz filologiyasi fakulteti 2-kurs talabasi

Universitet, Toshkent, O'zbekiston

Email: intizorbozorboyeva90@gmail.com intizor@icloud.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada bog'cha yoshidagi bolalarda chet tillarida so'zlashishda kelib chiqadigan qiyinchiliklar, ularning psixikasiga ta'sirlari va yechimlari haqida so'z olib boriladi. Tadqiqotlarga qaraganda maktab yoshidagi bolalardan ko'ra maktabgacha yoshda bo'lgan bolalar chet tilini samarali Darajada o'rganadi. Shuningdek ularda yoshiga nisbatan psixologik o'zgarishlar bola tempramentining o'zgarishi kuzatilgan.

Kalit so'zlar: Metodika, ta'lim sistemasi, ta'lim prinsipi, temperament, psixologik o'zgarishlar, o'qitish samardorligi, interaktiv o'yinlar.

Kirish

Hozirgi kunda chet tillarini o'rganishga mamlakatimiz nafaqat butun jahonda talab ortib bormoqda va har bir o'quvchi o'rta maktabni 3ta yoki 4ta til bilan tugallashi ko'zda tutilgan. Chet tillarini o'rganish qancha erta yoshdan bowlansa samaradoligi shuncha yuqori boladi va kattalarga qaraganda bolalarda bo'sh vaqtning ko'pligi, ularda yangi narsalarni o'rganishga bolgan qiziqish yuqorilgi buning asosiy sabablaridandir. Vaholangki 5-6 yoshli bolalar so'zlarning ma'nosiga emas balki ularni mexanik tarzda yodlaydi va natijada so'z boyligi tezroq boydi.

Zeroki, zamonaviy ta'lim tizmida bola rivojlanishini turli sohalarda teng olib borish va zamonaviy texnologiyalar bilan oson va esda qolarli qilib o'rgatish ko'zda tutilgan.

Bugungi kunda mamlakatimizda chet tillarini o'rganish uchun barcha shart sharoitlar mavjud. Maktabgacha ta'lim muassasalarida ham bir qancha o'quv dasturlari bor va o'qitish jarayonlari zamonaviy metod va texnologiyalarga asoslangan tarzda olib boriladi. Bolalarda atrof muhitdagi har kuni ular duch keladigan narsalarining nomlarini opa singlisi, ota onalaridan "ESHITISH" orqali shakllangan bugungi kunda bu usuldan o'qituvchilar keng miqyosda foydalanib kelmoqdalar. Tilni o'rganishda bolalar o'zlarida muloqot kompatetsiya asoslarini rivojlantirib boradilar va fonetik jihatdan ham so'zlarni to'g'ri talafuz qilishni boshlaydilar. [1]

Bog'cha yoshidagi bolalarga Ingliz tilini o'rgatishda pedagoglar bir nechta muammolarga duch kelishadi. Masalan, bolalarning ingliz tiliga bolgan qiziqiwi pastligi sababli yoki kopchiligi diqqatini bir joyga jamlay olmaganliklari sababli qiynalishadi. Bunga yechim esa turli xil o'yinlar orqali mavzuni mustahkamlash va ularga koproq multi slaydlar bilan o'rgatish. Dars boshida inglizcha qoshiq bilan bowlash va har bir bolada qowiqni sozlari yozilgan varoq bolishi kerak. Bola varoqdagi sozlarni qowiq bilan takrorlaganida kayfiyati ko'tariladi aniqroq qilib aytganda ruhan shu fanni organishga kirishadi va uddalaydi. Yana qoshimcha narsalardan biri-rag'bat, insoniyot borki doimo ular ortasida raqobat bor bitta bola qanchalik kop rag'bat olgani sari yonidagi bolalar ham unga tenglashish uchun albatta harakat qilishadi va natijaga erishish yanayam kuchayadi.

Darsni yanada qiziqarli qilish uchun xonadagi bolalar ikkita guruhga bo'lin olishadi va har bir guruhdan ikkitadan bola chiqib har biri bittadan stakan ushlab turishadi va qolgan bolalar ikkita qatorga taxlanib olishadi. O'qituvchi ikkita

varoqqa guruhlar uchun o'tilgan mavzudan so'zlar yozib qoyadi va o'quvchilar stol tennisi koptokini o'sha stakanga otishadi va stakanga koptoki tushgan jamodagi bola varoqdagi o'zbekcha yozilgan sozning inglizchasini aytishlari va bolalar qatorinning oxiriga borib turiwi kerak boladi o'yin o'qituvchi tayyorlagan sozlar tugaguncha davom etadi va eng birinchi so'zlarni tugatgan jamoa g'olib hisoblanadi. Bu oyin bolalarning ham o'ylab ham harakat qilish qobilyatlarini jamoada birga harakat qilish ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi.

Xulosa :

Maqtabgacha yoshda bo'lgan bolalarda ingliz tilini o'rgatishda ko'proq o'yinlardan foydalanish tavsfiya beriladi chunki yosh bolalar ko'proq bilim olishdan kora ularning psixikasida o'yin faoliyati ko'proq rivojlangan boladi va diqqatini juda kim vaqt davomida saqlay oladi. Shu sababdan bog'cha bolalariga koproq ularning yoshiga mos qiziqarli oyinlar orqali inglizcha so'zlar o'rgatib boriladi. Bolalarga til o'rganish majburiyat sifatida emas balki qiziqish sifatida o'rgatilishi zarur. Ularga bu tilning qanchalik muhimligi, kelajakda qanchalik kerakligi hayotiy misollar orqali tushintirilsa maqsadga muvofiq boladi. Alisher Navoiy bobimiz aytganlaridek "Til bilgan-el biladi". Bu jumlar bekorga emas ona tilisidan boshqa yana bitta tilda erkin muloqot qiladigan odam uchun bir qancha darvozalar ochiq turadi boshqalarga qaraganda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. . Ingliz tilini o'rganishda bugungi kundagi samarali usullar va metodlar Feruza Ravshan qizi Ozodova, Gulira'no Baxrom qizi Baxramova (2022).
2. Kichik yoshdagi bolalar uchun ingliz tilini o'rgatishning innovatsion usullari.Go'zal Mamatqulova, Sohiba Suyunova (2022)
3. Kichik yoshdagi bolalarga ingliz tili o'qitish metodlari. Zilola Tursunbayevna Rozikova. (2022)